

Arkivsaknr 20/08070-1
Saksbehandler Ingrid Berthinussen

Saksgang	Myndighet	Møtedato
Kommune- og byutviklingsutvalget	Innstillende	11.08.2020
Kultur, idretts- og friluftsutvalget		03.06.2020
Miljø-, klima- og samferdselsutvalget		04.06.2020
Kommunestyret	Avgjørende	27.05.2020

65/2

Gjennomgang - –vurdering av berørte tema knyttet til etablering av et sentralt skytebaneanlegg på Langmoen (Breivikeidet)

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar redegjørelsen til orientering, og slutter seg til kommunedirektørens vurdering om at man ikke skal gå videre med planprosess for regulering og etablering av sentralt skytebaneanlegg på Langmoen.

Mari Enoksen Hult
Konst. kommunedirektør

Mette Mohåg
Avdelingsdirektør for bymiljø

Hva saken gjelder

Kommunestyret ba i sitt møte 26.02.2020 (sak 10/20, arkivsaknr. 20/01784-1) administrasjonen utrede om det på området Langmoen på Breivikeidet, gnr./bnr. 30/86, 85, 73, 84, 13 og 6, er gjennomførbart å etablere et sentralt skytebaneanlegg. Vedtaket er fattet med grunnlag i Skytebaneutvalgets anbefaling til kommunestyret.

Saksutredning

Sammendrag

Bakgrunn

Skytebanen i Tromsdalen er besluttet lagt ned, og dette medfører behov for et nytt skyteanlegg for brukerne som da må flytte. Konflikten med naboer og friluftinteressener i Tromsdalen har pågått over flere tiår.

Det er behov for en lokalisering hvor skytterlagene kan etablere en moderne og miljøriktig arena for å videreutvikle sine aktiviteter, som et viktig tilskudd til sports- og fritidstilbudet i kommunen og for å kunne tilby lovpålagt trening. Et sentralt skytebaneanlegg skal kunne brukes til å arrangere nasjonale og regionale stevner. For detaljer om innhold i et sentralt skytebaneanlegg se sak 20/0178 Skytebaneutvalgets anbefaling til kommunestyret.

Det har over tid vært utredet flere mulige lokasjoner for relokalisering av skytebanen i Tromsdalen. Det vises bl.a. til følgende saker hvor spørsmålet har vært behandlet:

- Sak 175/00: Mandat til Tromsdalenutvalget
- Sak 155/03: "Tromsdalenutvalget";
- Sak 41/05: "1157 Friluftsområde i Tromsdalen"
- Sak 124/05: Tillegg til sak 41/05;
- Sak 95/07 : "Forbedring av skytebanesituasjon i Tromsø"
- Sak 87/10: "Skytebane i Tromsø - svar - forbedring av skytebanesituasjonen i Tromsø"
- Sak 20/11 – "Skytebane i Tromsø"
- Sak 60/11- "Skytebane i Tromsø – avklaringer Tromsdalen"
- Sak 12/1026/58152/14-PLNID 1782: Planprogram for regulering av ny skytebane i Kjoselvdalen – offentlig ettersyn»
- Sak 3319: «Plan 1782 – reguleringsplan av ny skytebane i Kjoselvdalen.»
- Sak 20/01784: Skytebaneutvalgets anbefaling til kommunestyret, hvor følgende ble vedtatt:

«Kommunestyret ber administrasjonen sette i gang en utredning for å avklare om det på området Breivikeidet på Langmoen på grunneiendommene 39/86, 85, 73, 84, 13 og 6, er gjennomførbart å etablere et sentralt skytebaneanlegg.»

Avgrensning av oppdraget

For å svare på oppdraget har administrasjonen foretatt en gjennomgang av ulike arealtema som vil bli berørt ved en eventuell etablering av et sentralt skytebaneanlegg på Langmoen. Analysen baserer seg på eksisterende kunnskap og kartlegger og vurderer

potensiell risiko knyttet til etableringen på Langmoen, samt gir en vurdering av hva som kan være til hinder for å gjennomføre etableringen av anlegget her. I analysen inngår arealene på grunneiendommene 30/86, 85, 73, 84, 13 og 6.

Skytebaneutvalget har i sin rapport til kommunestyret uttalt at «I praksis vil nok kraftledningen legge noen begrensninger. Utvalget har i arbeidet tenkt på arealet innenfor kraftledningen, med skyteretning bort fra kraftledningen.» Det er på denne bakgrunn foretatt en vurdering av området, samt en vurdering av arealet på den enkelte eiendom som ligger mellom høyspentledningen og fjellet (areal foreslått til tiltaket av Skytebaneutvalget).

Brevikselva (Storelva) med 100 m sikringssone (se verna vassdrag) deler grunneiendom 30/6 og 30/13 i to. En del av grunneiendom 30/13 ligger også på motsatt side av fv. 91. Disse arealene ligger utenfor området for tiltaket og er ikke med i den videre vurderingen.

Gjennomgangen tar ikke utgangspunkt i en detaljvurdering av området. Utgangspunktet er gjeldende arealplan (kommuneplan 0142 fra 2017), vedtatte verneplaner i området, andre offentlige planer og offentlige naturfaglige registreringer. Det er ikke lagt til grunn begrensninger for gjennomgangen basert på reguleringsstatus eller eierforhold. Forslaget er også vurdert i forhold til to planer under arbeid, Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi (ligger til politisk behandling) og kommunedelplan for kulturminner (legges frem i løpet av 2020).

Tema som er vurdert	<p>Planstatus Arealets beskaffenhet Boligbebyggelse Reindrift Kulturminner, KULA-område Naturmangfold Kartlagt friluftsområde – nærturterreng, annet friluftsliv</p>	<p>Universell utforming, folkehelse Landskap, grønnstruktur Vann, avløp og overvann Tilgjengelighet og adkomstveg Trafikk og parkering Støy Forurensning, grunnforhold, overvann Samfunnssikkerhet</p>
Mål for gjennomgangen	<p>Gjennomgangen er ment å gi kommunestyrets et bedre grunnlag for vurderingen av om de ønsker å gå videre med Langmoen (Breivikeidet) som kandidat for et sentralt skytebaneanlegg.</p>	
Oppsummering	<p>Reindrift Tiltaket vil være i konflikt med reindriften, som har tillatelse til å ha inntil 3500 dyr på Stuoranjarga-halvøya, inkludert Breivikeidet. Området benyttes til beite på vår, sommer og høst, og har ifølge reinbeitedistriktet blitt viktigere etter hvert som Tromsø har vokst med påfølgende inngrep i øvrige deler av beitelandet de siste 20 – 25 årene. Utfordringene gjelder både direkte tap av beitearealer, men også indirekte tap av større arealer på grunn av unnvikelseseffekt. Det er høy sannsynlighet for at både reinbeitedistriktet og Sametinget vil komme med innsigelser.</p>	

Kulturminner

Det er en rekke kartlagte, automatisk fredede kulturminner med hensynssoner (gjelder arealene tiltenkt tiltaket på grunneiendom 30/86, 30/85 og 30/13). I tillegg på grunneiendom 129/6 som ligger utenfor det vurderte området, men langs foreslått adkomstvei. Det foreslåtte tiltaket ligger videre innenfor et KULA-område (kulturhistorisk landskap identifisert til å være av nasjonal interesse). Det er fra Riksantikvarens side pekt på at det i den videre arealplanleggingen av området er viktig å bevare helheten og sammenhengen i fangstanlegget, fra Ramfjordmoen i vest til Sandeggenmoen i øst. Dette er det eneste KULA-området i Tromsø kommune. Saken må forelegges regional kulturminneforvaltning, Troms og Finnmark fylkeskommune ved kulturavdelingen og Sametinget. Det er sannsynlig at både Troms og Finnmark Fylkeskommune og Sametinget vil komme med innsigelse.

Vernet vassdrag og prioriterte naturtyper

Arealet tiltenkt skytebanen vil ikke være i direkte konflikt med det vernede vassdraget eller arealer i tilknytning til denne identifisert som prioriterte naturtyper. Avbøtende tiltak for å hindre at forurensning siger ned i grunnen og kommer ut i elva, og for å hindre at forurenset overvann renner inn i det vernede området, må påregnes.

Nærturområde - friluftsområde

Arealet er et kartlagt friluftsområde, men ligger utenfor det som er prioriterte nærturområder. Områdene rundt, med Hamperokken, Tromsdalstinden og Gabrielfjellet, er mye brukte turmål. Det drives jakt på elg og det tilbys småviltjakt for alle i området. Breivikelva er Tromsø's største lakseelv og Norges femte beste sjørøyeelv med aktivt fiske fra juli til medio august. Dette er friluftaktiviteter som vil påvirkes negativt av støy fra skytebanen.

Samfunnsrisiko

Tre av grunneiendommene (30/73, 30/84 og 30/13) ligger innenfor faresonen for stein- og snøskred, utløpssone. De øvrige ligger like utenfor faresonen. Nyanlegg i utløpssone for skred betinger detaljert vurdering av grensen på stedet, og evt. sikringstiltak. Det er behov for vurdering av sikring av adkomstvei. Det er mulig å løse sikkerhet knyttet til stein- og snøskred. utfordringer knyttet til direktelyd er løsbare, men det er høyst usikkert om utfordringer knyttet til refleksjonsstøy lar seg løse.

Økonomisk risiko

Det er en betydelig usikkerhet knyttet til kostnader ved opparbeiding, drift og vedlikehold av adkomstvei, sikring mot stein- og snøskred (både ved skytebanen og langs adkomstvei), avbøtende tiltak mot refleksjonsstøy og forurensning, samt eventuell erstatning til reindriften. Kostnadene må påregnes å bli betydelig. Dette er kostnader som kommer i tillegg til det som må anses som forventede kostnader ved etablering av et moderne og miljøvennlig skytebaneanlegg.

Kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi (KPS, plan under arbeid)

Forslaget er ikke i samsvar med følgende strategier (i parentes) i Kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi (2020 – 2032, ligger til politisk behandling) om hvordan arealbruken skal styrke samfunnets sosiale bærekraft (*Styrke naturverdier, landskap, kulturminner og stedsform som identitetsbyggende elementer og viktige hverdagslandskaper*), klima- og miljømessige bærekraft (*Vurdere transformasjon og gjenbruk av bebygde arealer før nye utbyggingsarealer tas i bruk; Unngå bygging på dyrka mark og viktige skog-, myr- og beitearealer*) og økonomiske bærekraft (*Sikre viktige produksjonsarealer for landbruk, reindrift, fiske, oppdrett, reiseliv, marine og mineralske næringer*).

Kommuneplanens arealdel (KPA)

Området som foreslås til tiltaket er i dag regulert som LNFR-område (Landbruk-, natur-, friluftsliv- og reindriftsområde). Tiltaket er ikke i samsvar med dagens arealformål, jfr. kommuneplanens arealdel fra 2017. Hvis det besluttes å gå videre med etablering av et sentralt skytebaneanlegg på Langmoen, bør endring av arealformål utredes planmessig gjennom rulleringen av kommuneplanens arealdel, som har planlagt oppstart i 2020. Nye tiltak, som etablering av et sentralt skytebaneanlegg, må deretter detaljreguleres før tiltaket eventuelt kan realiseres. Bestemmelser om støysoner og avbøtende tiltak knyttet til støy og annen forurensning vil fastsettes gjennom dette arbeidet.

Konklusjon

En skytebane på Langmoen (Breivikeidet) vil komme i konflikt med reindrift, kulturminner og friluftsliv. Store deler av det foreslåtte arealet ligger innenfor utløpssonen for stein- og snøskred. Det er usikkert om det er mulig å løse utfordringer knyttet til refleksjonsstøy. Det er 25 boliger og 15 fritidsboliger innen 2 km av tiltaket som vil kunne påvirkes av støy. Det forventes å være høye ekstrakostnader ved etablering av et skytebaneanlegg på den foreslåtte lokaliseringen, knyttet til oppgradering, drift og vedlikehold av adkomstveg, skredsikring og refleksjonsstøy. Administrasjonens vurdering er at det er vil være svært krevende å realisere et sentralt skytebaneanlegg på Langmoen og anbefaler at man ikke går videre med denne lokaliseringen.

Berørte planer og
planstrategiske
dokument – ikke
vedlagt

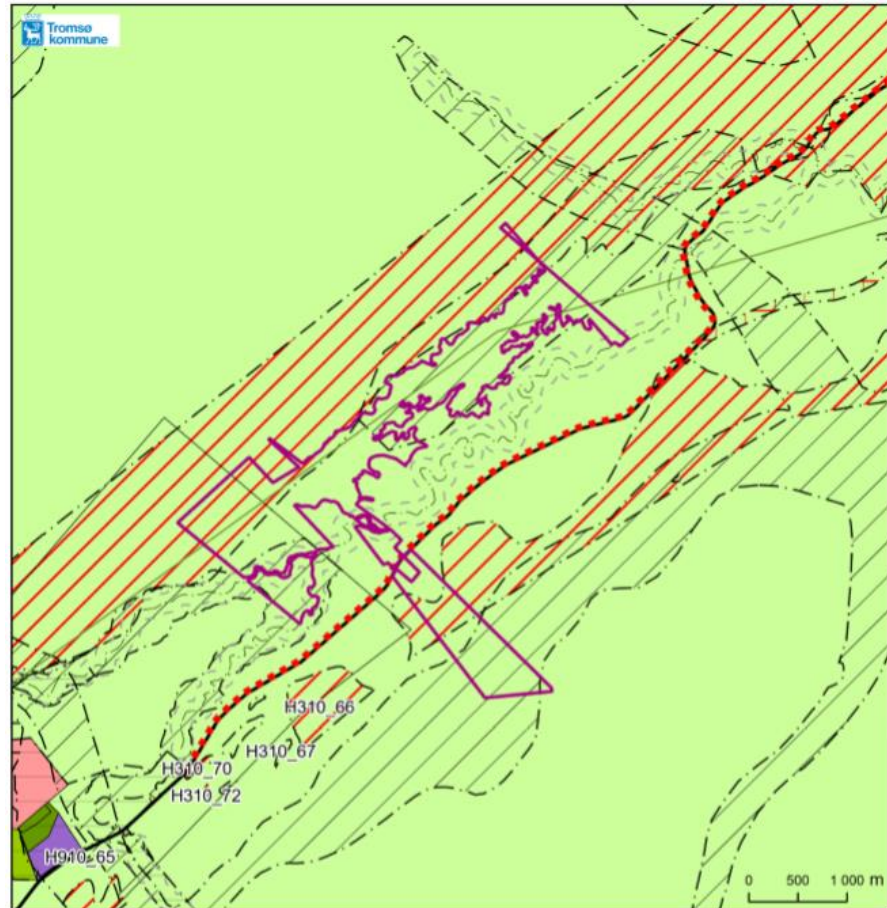
01. Kommuneplanens arealdel 2017-2026
02. Kommuneplanens samfunnsdel med overordnet
arealstrategi
03. Kommunedelplan for kulturminner
04. Beitebruksplan for Tromsø kommune (2020-
2024)

01. Vedtatt
i 2017
- (02. ligger
til politisk
behandling
vår 2020
03. legges
frem i
2020)
04. Vedtatt
i 2020

01 Arealbruk

Planstatus

Området er regulert som LNFR-område (nødvendig tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag), jf. Kommuneplan 0142.

Kommuneplan	KpHensynssoneOmråde	KpArealformalOmråde
— · KpHensynssoneGrense	— / KpAngittHensynSone	■ Boligbebyggelse nåværende
— KpArealformalGrense	— / KpBåndleggingSone nåværende	■ Tjenesteyting nåværende
	— / KpBåndleggingSone framtidig	■ Næringsvirksomhet nåværende
KpSamferdselLinje	— / KpDetailjeringSone	■ Næringsvirksomhet framtidig
— Hovedveg nåværende	— / KpFareSone	■ Idrettsanlegg nåværende
■ Motorferdsel i utmark, framtidig	KpJuridiskLinje	■ Idrettsanlegg framtidig
	— / Forbudsgrense vassdrag	■ Veg nåværende
	— / Midttlinje vassdrag	■ LNRF nåværende
		■ LNRF tiltak for stedb.næring nåværende

Tilgrensende/nærliggende planarbeid/tiltak

Kommuneplanens samfunnsdel med tilhørende overordnet arealstrategi (KPS) som ligger til politisk behandling (KPS 2020 - 2032) legger føringer for hvordan vi skal ha det i 2030. Det er i sammendraget foretatt en overordnet vurdering av om tiltaket er i tråd med planens strategier.

Kommunedelplan for kulturminner, som legges frem i 2020, vil redegjøre nærmere for de enkelte hensynssonene (se tema KULA-område - kulturhistorisk landskap identifisert til å være av nasjonal interesse, angitt som brunt område).

Beitebruksplan, inklusiv reindrift, for området (vedtatt mai 2020) (se tema reindrift).

Det er ingen pågående eller registrerte reguleringsplaner eller øvrige detaljplaner i studieområdet.

Tilgrensende arealbruk

Kommunedelplan 0210 for Ramfjord grenser mot tiltaksområdet, også det tilgrensende arealet er regulert som LNFR område.

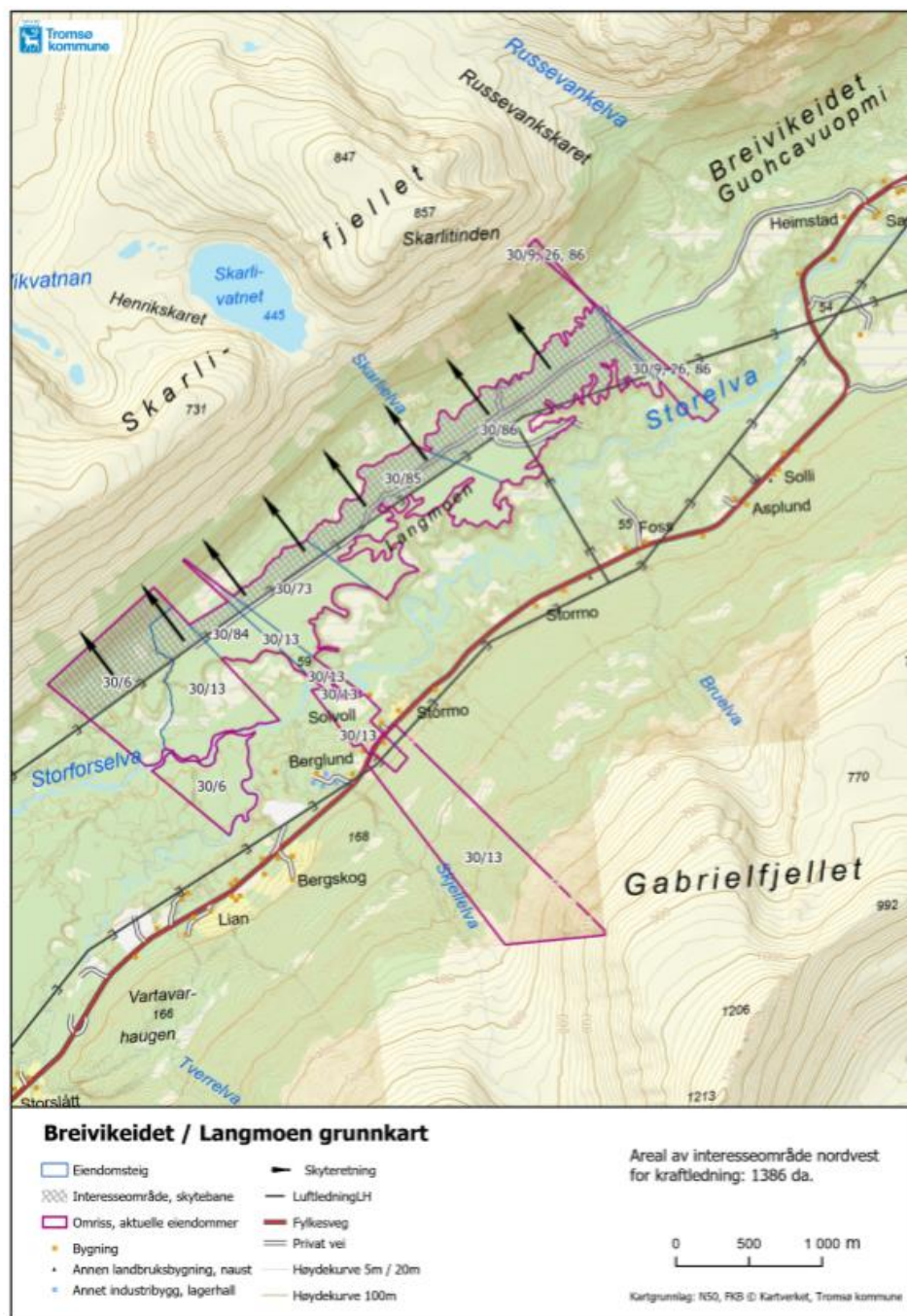
Kommuneplanens arealdel

I KPA 2017:

- kap 17.2 *Bebyggelse og byggeforbud langs vassdrag/verna vassdrag* – se tema verna vassdrag.
- kap 20.7 Hensynssone bevaring av kulturmiljø H570 – se tema freda kulturminner og KULA.
- kap 21.3 Båndleggingssone etter lov om kulturminner H730 – se tema freda kulturminner og KULA.

02 Planvurdering

Arealets
beskaffenhet

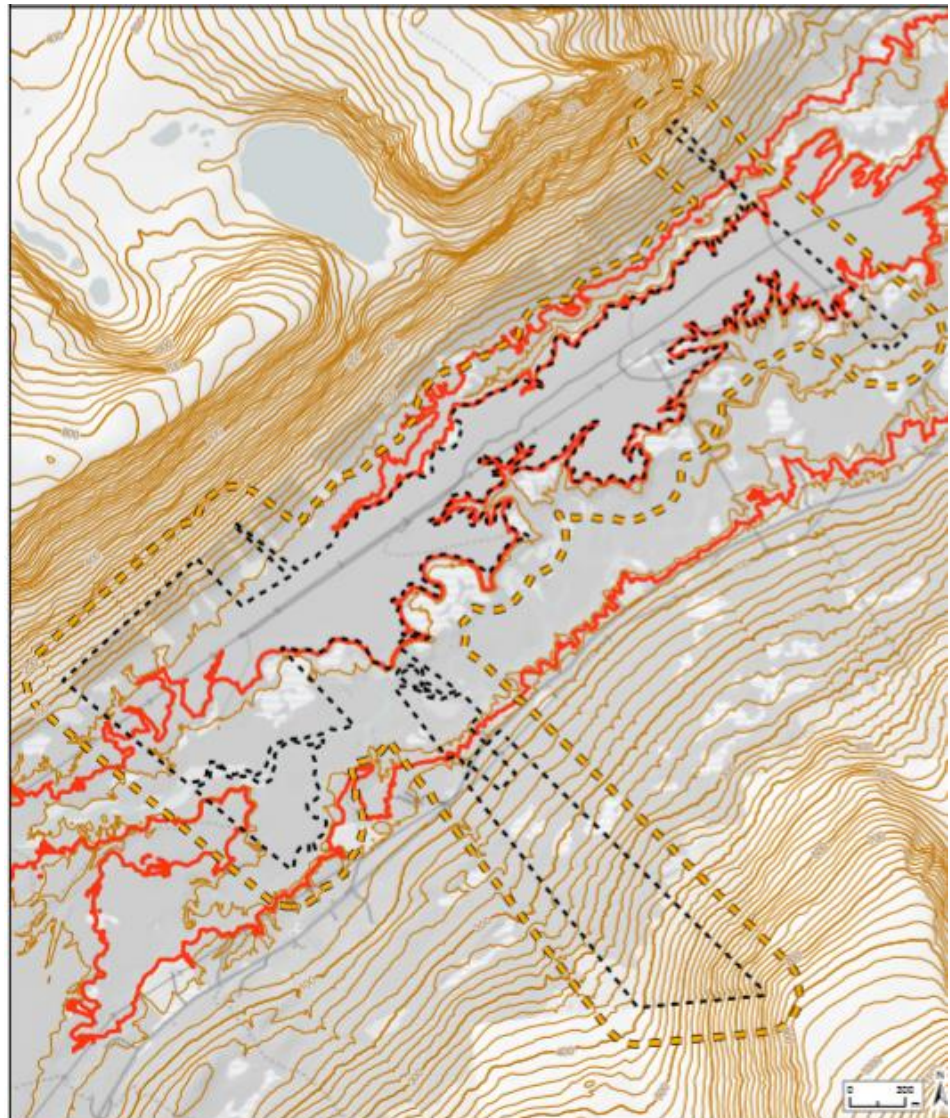
Tomtestørrelse

Grunneiendommene 30/86, 85, 73, 84, 13 og 6 utgjør et areal på ca. 4087 dekar. Arealet innenfor grunneiendommene som vurderes for tiltaket, ligger mellom høyspentledningen og fjellet på nordvestsiden av kraftlinjen (se skravert område i kartet). Dette arealet utgjør 1386 dekar. Adkomstvei er ikke medberegnet i arealet.

Terrengets egnethet

Området mellom kraftlinjen og fjellet ligger delvis i flatt terreng som går over i hellende terreng mot fjellet. Det er foreløpig ikke avdekket mulige utfordringer med masser eller stabilitet. Terrenget ligger på ca. k+50.

Deler av grunneiendom 30/6, 30/13, 30/84 ligger i hellende terreng og innenfor aktsomhetssonen for stein- og snøskred (se samfunnssikkerhet). Arealet for tiltaket ligger i stor grad innenfor faresonen, utløpsområde.

— Kote +50
— Høydekurve
— Anleggskant (kal, bru, etc.)

Areal under kote +50 er under marin grense. NVE stiller krav til grunnundersøkelser i alle reguleringsplaner som har areal under kote +50 for å sikre at grunnforholdene tillater utbygging.

Boligbebyggelse

Innen 1000 meter fra grensen til arealet tiltenkt tiltaket:

Bruksenheter, Bolig: Ingen

Bruksenheter, Fritid: 2 (ca. 980 meter til nærmeste punkt i interesseområdet)

Innen 2000 meter fra grensen til arealet:

Bruksenheter, Bolig: 25 (ca.1020 meter til nærmeste punkt i interesseområdet)

Bruksenheter, Fritid: 16 (Det er ikke undersøkt hvilke som er i bruk)

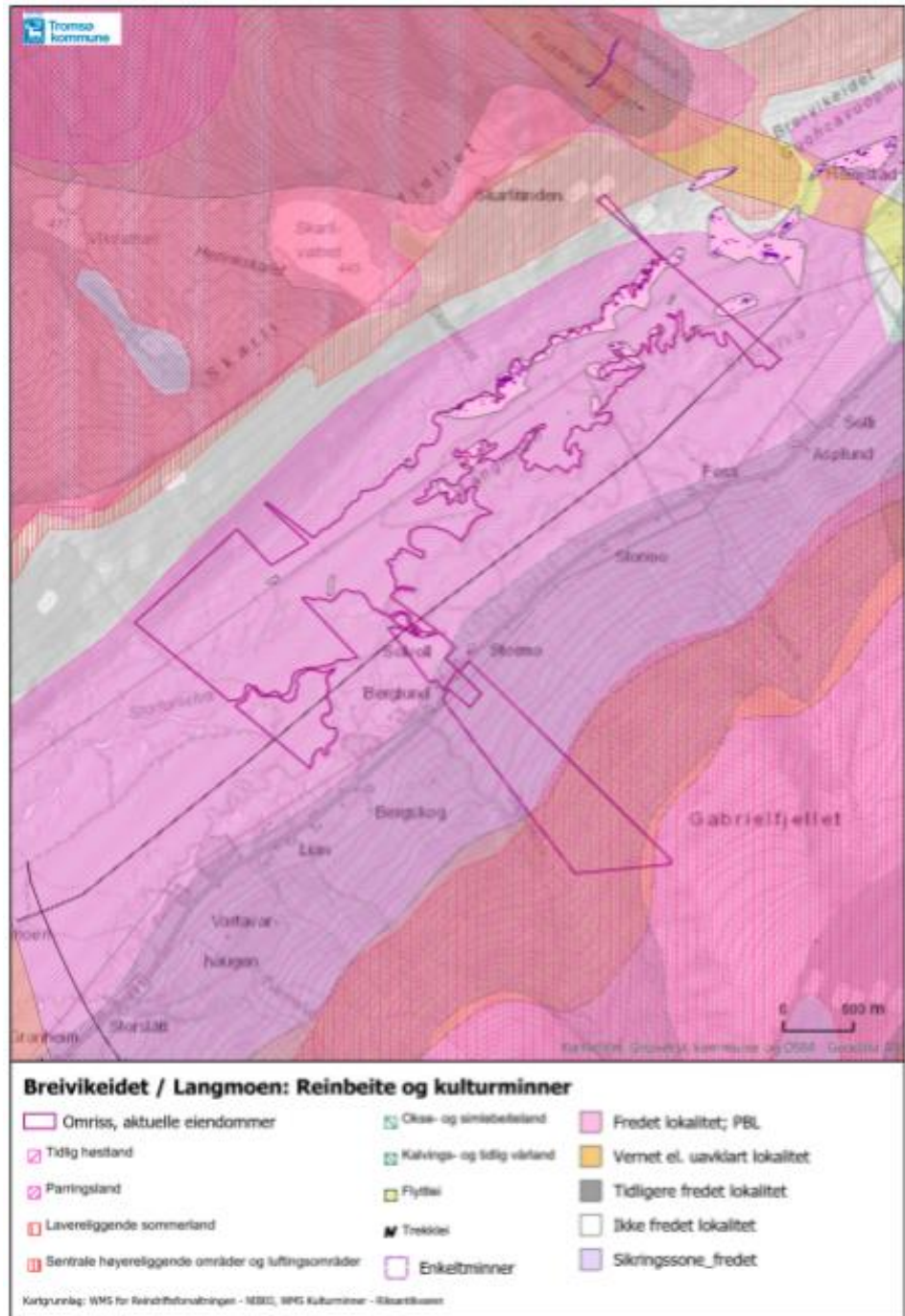
[Reinbeitedistrikt 17/18/27 Mievki/Struoranjarga \(Mauken/Tromsdalen\)](#) har totalt et areal på ca. 1100 km². Distrikt 17 Tromsdalen er sommerbeite og har et bruttoareal på 505 km² med følgende avgrensning: I Ullsfjorden fra Breivikelvas utløp til Grøtsundet. Videre langs Tromsøysundet, Balsfjorden, Ramfjorden til den nordligste bukta ved Fagernes. Herfra etter landeveien over Breivikeidet tilbake til munningen av Breivikelva. Distriktet ligger innenfor Tromsø kommune. Reinbeitedistrikt 17/18 Mauken - Tromsdalen har avtale om at det på halvøya, inkludert Breivikeidet, i perioden 15.04 -15.01 kan gå opp til 3 500 dyr (vår, sommer og høstbeite).

[Inngrep og forstyrrelser legger begrensninger og føringer på driften.](#)

I forbindelse med at Tønsnes ble omregulert til havn, ble reindriften flyttelei omregulert og flyttet til Nordre Vågnes. Byggingen av sherpatrappa har økt antallet besøkende på Fløya og, ifølge reinbeitedistriktet, bidratt til å fortrenge reinen lengre mot øst. Videre medfører klimaendringer behov for å vurdere endring i bruken av årstidsbeitene. Konsekvenser av inngrep og forstyrrelser, samt effekter av klimaendringer på reinbeitene, vil være tema i forbindelse med revisjonen av Kommuneplanens arealdel som er planlagt igangsatt høsten 2020.

Området hvor skytefeltet er foreslått ligger på sesongbeite 5 parringsland (de deler av høstområdet der oksereinene samler simleflokken på høsten til parring under brunsten). Området benyttes til beite på vår, sommer og høst, og har ifølge reinbeitedistriktet blitt viktigere etter hvert som Tromsø har vokst med påfølgende inngrep i øvrige deler av beitelandet de siste 20 – 25 årene. Dette området har høy lavtetthet og er særlig viktig etter at den første snøen kommer om høsten. Området høyt i fjellsiden over brukes under kalving på våren, som vårbeite for okser og som sommerbeite for rein. Skogsbilveien som er foreslått benyttet, krysser en flyttelei for reindriften.

Vurdering: For reindriften er effekten av en utbygging komplisert, da de trenger godt beite på ulike tider av året under varierende vær- og snøforhold. Reindriften sliter også med en betydelig «unnavikelseeffekt» rundt bebygde områder. Støy fra skytebanen vil kunne bidra til økt «unnavikelseeffekt». Tap av beite- og kalvingsområder vil kunne være betydelig større enn det direkte arealinngrepet, og må utredes. *Beitebruksplan for Tromsø kommune 2020 – 2024 sier: For å minimere tap og fragmentering av beitearealene er det ønskelig at ny bebyggelse eller annen infrastruktur etableres som fortetning eller i nærhet til eksisterende bebyggelse.* Den foreslåtte lokaliseringen av skytebanen vil ikke være i tråd med denne målsetningen. Effekten for reindriften må utredes nærmere dersom man ønsker å gå videre med tiltaket. Det fremgår av Sametingets brev av 18.02.2020 (vedlagt) at reinbeitedistriktet går imot denne planen. Det er høyst sannsynlig at Sametinget og reinbeitedistriktet vil komme med innsigelse.

Kulturminner,
KULA-område

[Langmoen inneholder en rekke kartlagte, automatisk fredete kulturminner, fangstlokaliteter](#) (rosa farge i kartet), jf kulturminneloven av 1978, jf båndleggingszone 730.

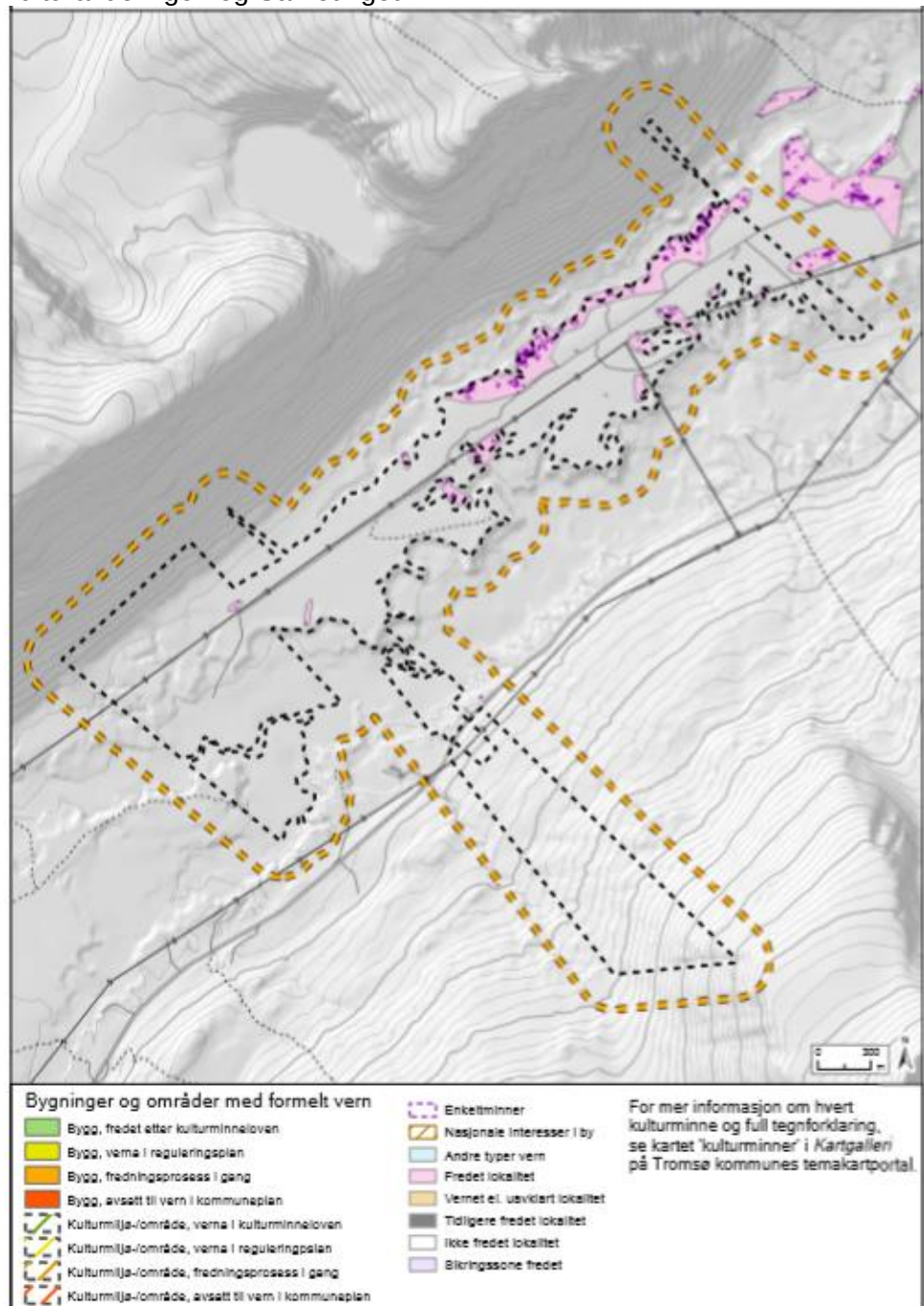
«Ingen må – uten at det er lovlig etter § 8 – sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje.» Det skal ikke foretas noen form for inngrep i hensynssonen.

Det er fastsatt retningslinjer med hensynssoner for bevaring av kulturmiljø (Kommunedelplan 0210 pkt. H570-1), **Retningslinjer:**

«Innenfor sonen skal hensynet til kulturmiljøet gis prioritet. Nye tiltak bør ikke tillates innenfor hensynssonen.

Kommunedelplan for kulturminner, som er under arbeid (forventes vedtatt høst 2020), vil gjøre nærmere rede for de enkelte hensynssonene.»

Det er foreslått å benytte og utbedre en skogsbilveg som går mellom og på tvers av flere hensynssoner, og nødvendig oppgradering vil være i konflikt med disse. Særlig gjelder dette grunneiendom 30/9 og 129/6 (den siste ligger utenfor det definerte planområdet) der skogsbilvegen går gjennom hensynssonene. Saken må derfor forelegges regional kulturminneforvaltning, Troms og Finnmark fylkeskommune ved kulturavdelingen og Sametinget.

Videre ligger hele tiltaket innenfor et KULA-område (kulturhistorisk landskap identifisert til å være av nasjonal interesse, angitt som brunt område). Dette er det eneste KULA-området i Tromsø kommune (se kart nedenfor). Begrensingene innenfor området vil være skjønnsmessige, da

dette er et stort område. Nærmere om hva Riksantikvaren sier om dette området (hentet fra Askeladden):

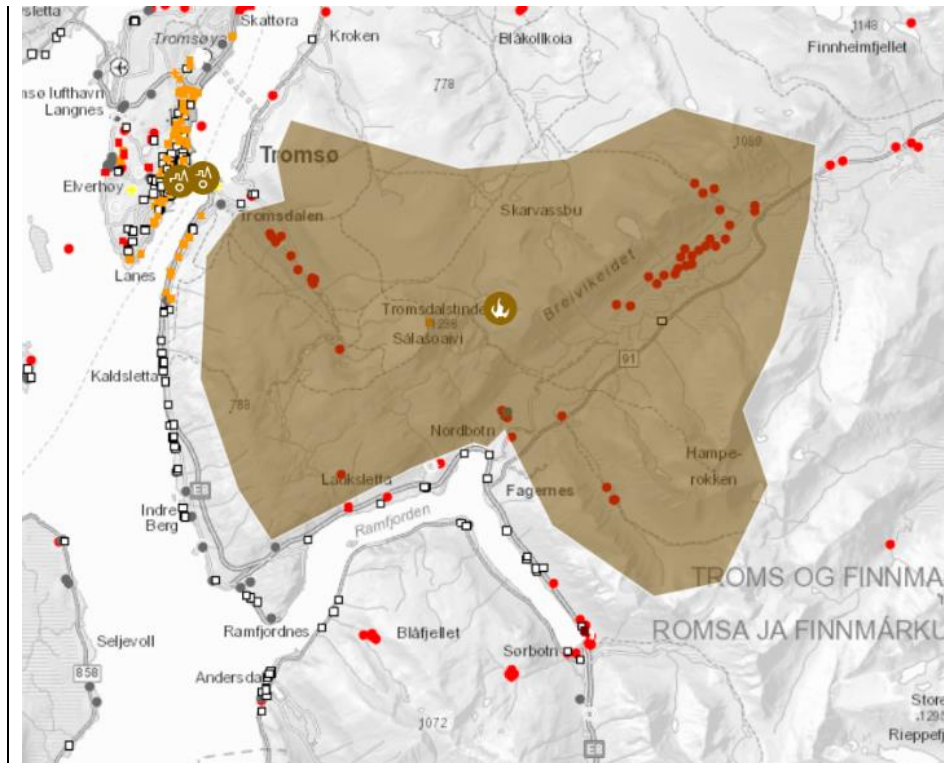
«Sårbarhet og forvaltning

- *Fangstanlegget på Guohcavuopmi/Breivikeidet er i det store og det hele godt bevart. Bortsett fra lengst vest mot Gáranasvuotna/Ramfjorden, der motorcrossbane og radaranlegg (EISCAT) ligger, er det gjort få inngrep i gropsystemene. I den videre arealplanleggingen er det viktig å bevare helheten og sammenhengen i fangstanlegget, fra gropsystemene ved Gáranasvuotna/Ramfjorden i vest til Sandeggmoen i øst. Vedtatt kommunedelplan for ny trasé for E8 vil imidlertid innebære ytterligere inngrep i den vestlige delen av gropsystemene.*
- *Det åpne landskapet og utsikten mot skarene med reinens trekkveier som munner ut på eidet må beholdes intakt.*
- *Turlandskapet i fjellområdene må beholdes uten tyngre anlegg og utbygginger. De oppmerkede stiene bør fortsatt gå utenom kulturminner.*
- *Ved etablering og vedlikehold av turveger o.l. må inngrep i kulturminner knyttet til reindrifta i Romssavággi/Tromsdalen unngås. De bør synliggjøres og historien knyttet til dem formidles.*
- *I Kommuneplanens arealdel bør landskapet vises som hensynssone c) med særlig hensyn til landskap. Det bør utarbeides retningslinjer til hensynssonen samt generelle bestemmelser til Kommuneplanens arealdel for å ivareta verdiene og sette rammer for arealbruken.*
- *Landskapsinteressene må innarbeides dersom reguleringsplaner skal utarbeides for deler av området.»*

Riksantikvaren har bedt kommunen ta inn området i kommuneplanen som en hensynssone. Tromsø kommune har foreslått å ta det inn i sin kommunedelplan for kulturminner, som legges frem i løpet av 2020, med følgende ordlyd:

«Kulturlandskapet består av mange ulike elementer i en sammenheng. Kulturlandskap er særlig sårbare for visuell støy som sterke lyskilder og dominerende bebyggelse. Nye tiltak må utformes og plasseres med hensyn til hvordan disse påvirker helheten.»

Vurdering: Forslaget er ikke i tråd med kommunedelplan for kulturminner sin foreslåtte ordlyd om at nye tiltak må utformes og plasseres med hensyn til hvordan de påvirker helheten. Det vil være kommunen som legger lista for hvor strengt KULA-området skal forvaltes. De freda kulturminnene (fangstgropene) er derimot Riksantikvaren/Sametinget sitt myndighetsområde. Saken må forelegges regional kulturminneforvaltning, Troms og Finnmark fylkeskommune ved kulturavdelingen og Sametinget. Det er høyst sannsynlig at Sametinget og Troms og Finnmark Fylkeskommune vil komme med innsigelse.

Naturmangfold

Verneplan for vassdrag (NVE)

I KPA 2017, kap 17.2 *Bebyggelse og byggeforbud langs vassdrag/verna vassdrag*, heter det:

«I 100-metersbeltet (blå sikringszone avmerket langs elva) langs hovedstrengen av de verna vassdragene **Breivikselva**, **Straumselva** og **Faudalselva**, som er avmerket i plankartet, tillates ikke tiltak som nevnt i [plan- og bygningsloven § 20-1](#) «

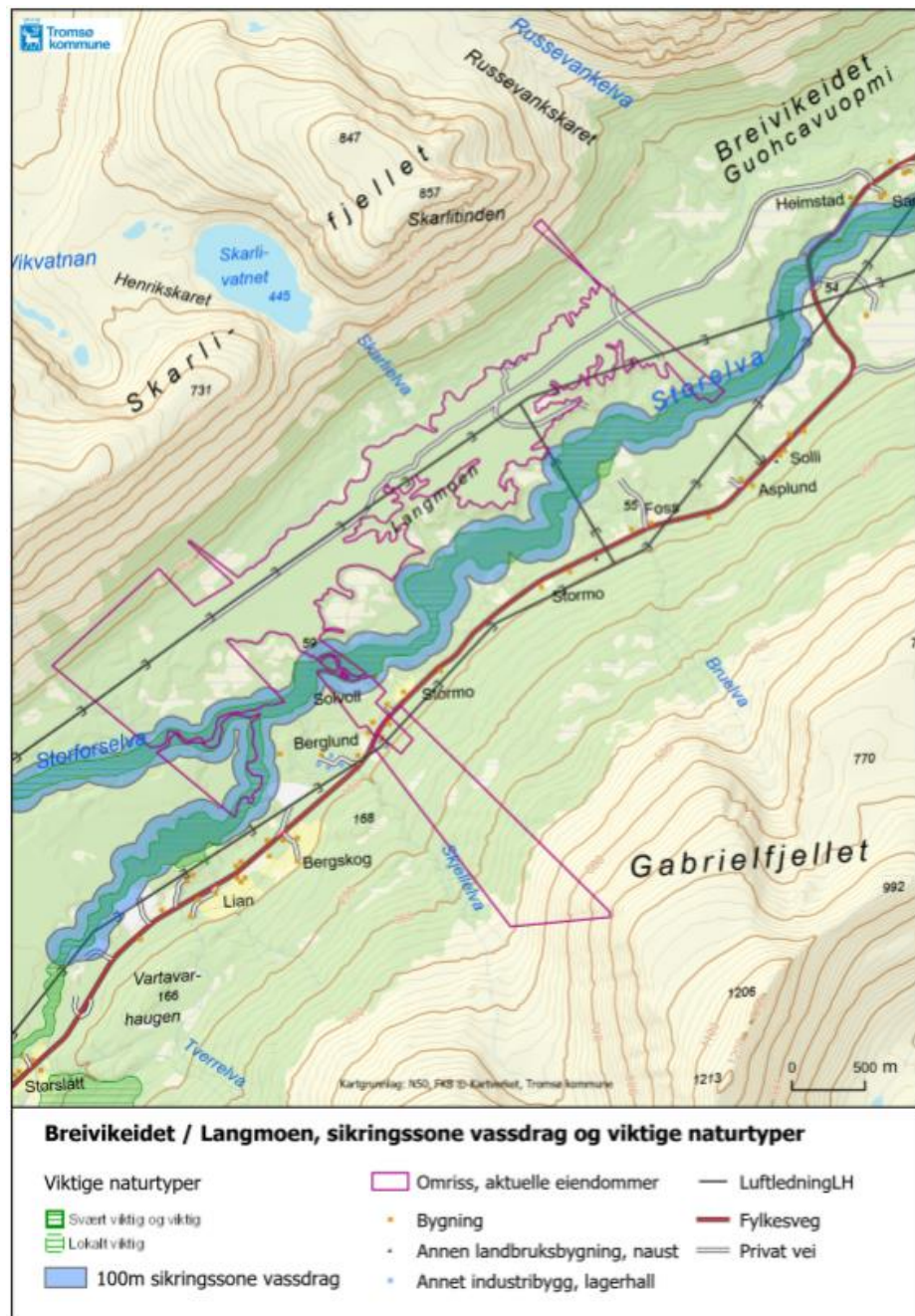
Vernet område med sikringszone vil omfatte grunneiendom; 30/6 hvor en del av eiendommen har to elvegreiner som går gjennom eiendommen; 30/13 hvor sørøstlig grense av gbnr. er mot elva. Dette gjelder også en mindre del av 30/86. Det er fra ca. 500 m (og oppover) fra sikringssonen rundt elva til arealet vurdert til skytebane.

Det fremgår av [forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vern av vassdrag](#) at berørte kommuner og fylkeskommuner skal legge retningslinjene til grunn for planleggingen etter plan- og bygningsloven, (jf. § 17-1, 1. ledd). **Ved dispensasjon** etter pbl. § 7 fra planer som bygger på RPR, vil rikspolitiske retningslinjer måtte inngå i vurderingene av om særlige grunner foreligger. Dette fordi RPR er en del av de offentlige hensyn som ligger bak en plan. Dette er også nødvendig for å unngå at planer som er utarbeidet i tråd med retningslinjene, i ettertid kan uthules gjennom dispensasjoner eller avgjørelser i klagesaker hvor slike overordnede hensyn ikke tas. Retningslinjene gjelder følgende deler av det enkelte verneobjekt avgrenset slik:

- vassdragsbeltet, dvs. hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av disse,
- andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi.

[203/1 Vernegrunnlag](#): Vassdraget har en sentral funksjon i et variert landskap som omfatter hele dalen Breivikeidet samt fjellområdene rundt. Elva har utviklet et instruktivt meandersystem i sedimentene i dalbunnen. Elveløpsformer, isavsmeltingsformer, botanikk, vannfauna og landfauna, særlig fugleliv, inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Nærhet til større tettsted. Viktig for friluftslivet.

Vurdering: Det er fra ca. 500 m (og oppover) fra sikringssonen rundt elva til arealet på grunneiendommene vurdert til skytebane. Det må likevel påregnes nødvendige avbøtende tiltak for å hindre at forurenset overvann når inn i sikringssonen rundt vassdraget og renner ut i vassdraget, eller at forurenset vann filtreres ned i grunnen og renner ut i vassdraget (se tema forurensning). Ansvarlig myndigheter er NVE (vassdragsvern) og Tromsø kommune (forurensning).

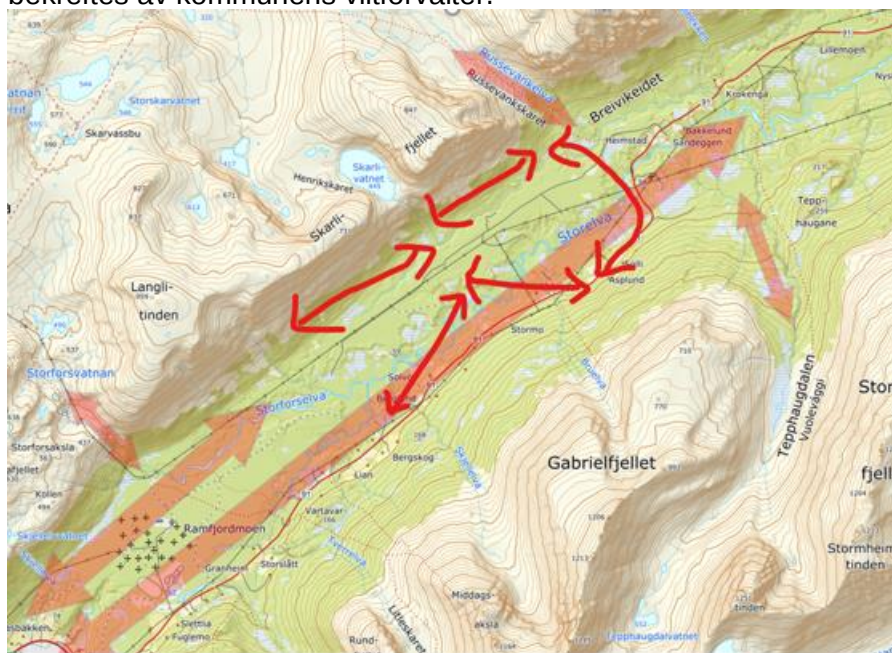
Prioriterte naturtyper (Miljødirektoratet)

Breivikelva er av Miljødirektoratet identifisert som en [svært viktig naturtype](#) (kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti). Området langs elva er angitt i grønt i kartet under tema verna vassdrag ovenfor, og faller innenfor sikringssonen på 100 m for verna vassdrag, jf. ovenfor. Tiltaket vil ikke komme i direkte berøring med de prioriterte naturtypene. Det må imidlertid påregnes nødvendige avbøtende tiltak for å hindre at forurenset overvann når inn i arealene med prioritert naturtype, eller at forurenset vann filtreres ned i grunnen og renner ut i vassdraget (se tema forurensning).

Vilt

I følge Breivikeide grunneierlag, er Langmoen viktig som beite og kalvingsområde for elg. De peker på at det er viktig for elgstammen å ha områder hvor det er ro og fred når dyra har det tungt om vinteren og i kalvingstiden. I liområdene fra Russevanskaret og sørover mot Storforsen er det tidlig fritt for snø og gode vårbeiter for elg og rein. Vanligvis trekker dyra begge veier langs disse liene, både sommer og vinter. Beitetrekk går over moen begge veier, fra elveområdene og mot disse liområdene. Når det gjelder elgtrekk, så er hovedtrekkene langs Breivikelva og disse liene mot nord begge veier. Kartet nedenfor illustrerer dette.

Vurdering: Grunneierlagets vurdering av områdets betydning for vilt bekrefte av kommunens viltforvalter.

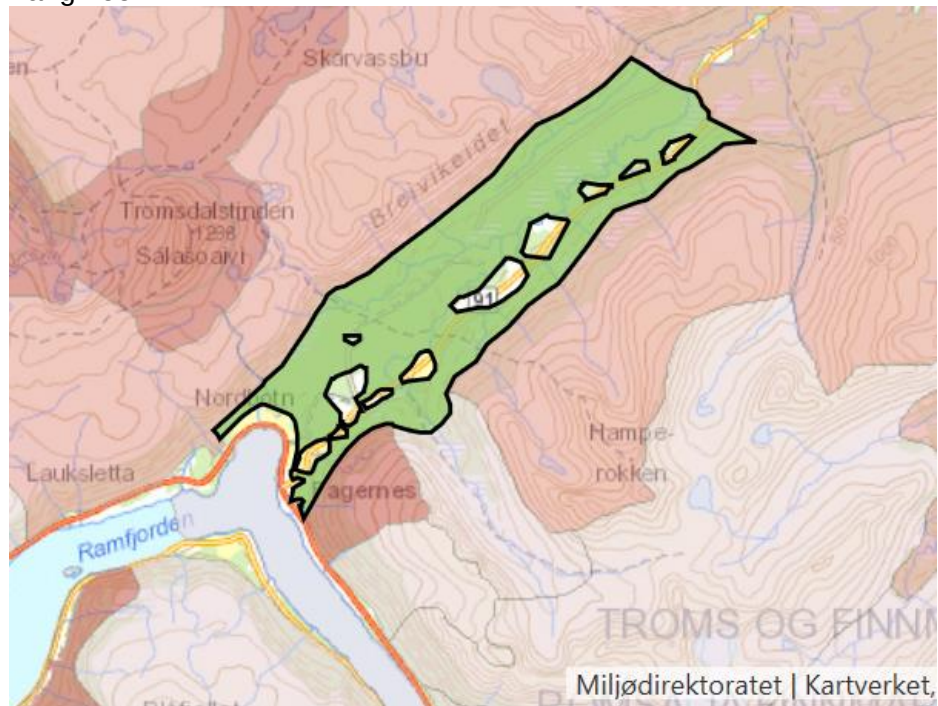
Kartlagt
friluftsområde -
nærturterreng,
annet friluftsliv

Nærturområde

Området er en del av et kartlagt friluftsområde i kategorien nærturterreng (se kart nedenfor) som går fra Ramfjorden og innover Breivikeidet. Det er angitt med verdi «viktig friluftsområde», jf. Miljødirektoratets [Naturbase – Kartlagte friluftsområder](#). Kartleggingen, som er gjennomført av Ishavkysten friluftsråd, sier: «Området fungerer som nærturområde for fastboende og hytteeiere ved Ramfjorden og innover Breivikeidet. Breivikelva som renner gjennom eidet er det største lakseførende vassdraget i Tromsø kommune, med forekomster av både sjørret og sjørøye. Vassdraget er vernet mot regulering. Breivik IL har satt opp postkasse innerst i dalen ved Langmoen. Det kjøres skiløyper i området.

Det er et stort nett av stier og veier på Ramfjordmoen, som strekker seg fra Nordbotn til Breivikeidet. Disse brukes til turer til fots og på ski, men også til rideturer. I området plukkes bær- og sopp, spesielt på Langmoen som strekker seg nord for vegen fra Russevankskaret mot Ramfjorden. Tromsø skyrace, med ruten Hamperokken skyrace, går fra Tromsdalstind, gjennom Breivikeidet og over til Hamperokken om sommeren. Fiske i elva drar noe folk fra Tromsø, men også lengre fra. Området brukes til turgåing, bærplukking, skikjøring, jakt og fiske samt trening med hund.»

Vurdering: Arealet hvor det vurderes å utrede skytebane ligger helt i nordenden av det kartlagte området. Sørgrensen (grensa til gbr 30/13) ligger i luftlinje ca. 6,3 kilometer fra Ramfjord skole. Området ligger utenfor der hvor Ramfjord skileik og Breivikeidet idrettslag trækker skispor. Dette er derfor ikke et av de høyest prioriterte nærturområdene. *Handlingsplan for sikring av nærturområder* (under arbeid) er avgrenset til å omfatte de bostedsnære friområdene i Tromsø kommune, og omfatter dermed ikke Langmoen.

Annet friluftsliv

Både Tromsdalstinden, Hamperokken og Gabrielfjellet er mye brukte turmål som vil påvirkes av støy fra skytebanen. Kommunen har f.eks. på grunn av områdets popularitet anlagt utfartsparkering ved oppgangen til Hamperokken. I følge Breivikeidet grunneierlag, foregår det jakt på elg og det tilbys også småviltjakt for alle i området. Breivikelva er Tromsø's største lakseelv og Norges femte beste sjørøyeelv med aktivt fiske fra juli til medio august. Impulsstøy fra skytebanen vil i praksis endre områdets stille naturkarakter fundamentalt og bidra til redusert trivsel for friluftslivet.

Universell
utforming,
folkehelse

Forslaget anses å ha lav negative konsekvenser for universell utforming. Direkte støy kan løses, mens det er høyst usikkert om refleksjonsstøy kan løses, jf. folkehelse.

Landskap,
grønnstruktur

Forslaget vil ha innvirkning på KULA-området som foreslås i Kommunedelplan for kulturminner (se Kulturminner og KULA-område).

Vann, avløp og
overvann

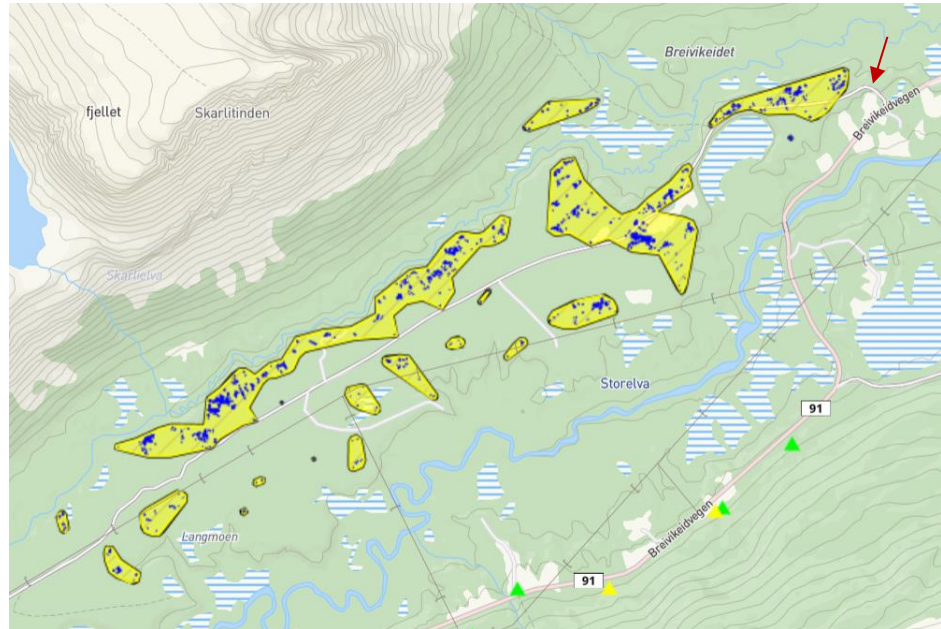
Det er ikke etablert offentlig vann- og avløpsnett i området. Det vil derfor være behov for å etablere private løsninger. For eventuell vannforsyning må behovet kartlegges, og man må vurdere om det faller inn under krav om plangodkjenning hos Mattilsynet. Utedo godkjennes ikke. Forbrenningstolett og gråvannstank kan være et alternativ, men kan være problematisk avhengig av antall planlagte brukere. En slik løsning vil også forde adkomst for tømning, drift og vedlikehold. Grunnforholdene ved Langmoen og Breivikeidet anses å være gode områder for infiltrasjon. Vår anbefaling er derfor at man vurderer etablering av slamavskiller og (et riktig dimensjonert) infiltrasjonsanlegg. Denne løsningen vil også kreve adkomst for tømning, drift og vedlikehold. Det forutsettes at eventuelle økte overvannsmengder, som følge av økt andel tette flater (takareal, asfaltert parkering, betongflater etc.), håndteres lokalt innenfor området (se også forurensning). Eventuelle åpne vannveier forutsettes holdt åpne. Området er i utgangspunktet ikke problematisk for vannforsyningen. Det må likevel undersøkes nærmere rundt grunnvannspåvirkning og privat vannforsyning.

Tilgjengelighet og
adkomstvei

Området ligger i geografisk nærhet til fylkesveg 91 mellom Fagernes og Breivikeidet med lav kollektivdekning, og tiltaket er ikke å regne som innen gangavstand fra bussholdeplass. Foreslått adkomstveg til anlegget er eksisterende skogsbilvei med avkjøring forbi brua ved Sandeggen (se kart nedenfor). Dette gir en lang adkomstveg (ca. 4 km) fra fylkesveg 91. Veien ble i sin tid opparbeidet av militæret og har vært brukt av tunge store kjøretøy. Det er imidlertid en annen type kjøretøy (personbiler) som nå skal benyttes, samt at det må påregnes økt trafikk. Kostnadene ved drift av 4 km ny grusveg kan deles inn i investering, drift og vedlikehold. Hvor dyrt vedlikeholdet blir avhenger av hvor godt vegdekke (investeringen) som er valgt. Fast dekke er dyrere å etablere, men vil være rimeligere i drift. De stedlige forutsetningene gjør at det trolig må kalkuleres inn større kostnader i forhold til kontinuerlig rens av grøfter og stikkrenner enn andre steder. Dersom veien må oppgraderes ble kostnaden i 2011 (sak 11/5824 /39957/11-611 &13) beregnet til å ligge på 20-30 millioner. For å kunne beregne de faktiske investerings-, drifts- og vedlikeholdskostnadene i dag, må det foretas en nærmere analyse av området og valgt veikonstruksjon må være kjent. I utkantstrøk som Breivikeidet er brøytekostandene, på grunn av lav konkurranse og få tilbydere, høyere enn mer sentrale steder.

Fylkesveg 91 over Breivikeidet er planlagt lagt om, med ny veitrase i sin helhet på sørsiden av elva. Vegvesenet har nevnt at når det skjer, vil ikke dagens bru bli opprettholdt. Dette innebærer at besøkende vil måtte kjøre helt til fylkesveg 7758 og tilbake langs gamleveien på nordsiden av elva for å komme til skytebanen. Dette øker kjørestrekningen med ca. 20 km om man kommer fra Tromsø. Veien på nordsiden av elva er dels rasutsatt, dels med svært stort vedlikeholdsbehov. Dette skyldes at området nær brua ligger i et utsatt område mht. til vannaktivitet i grunnen. Det er sannsynlig at gammelveien vil måtte overtas av kommunen når den nye veien er på plass, med påfølgende drifts- vedlikeholdsansvar. Vegen består av flere bruer og grunnforholdene er generelt ustabile. Dette gir usikre vedlikeholdskostnader. Alternativet er å bygge ny vei inn i området, enten via EISCAT (ca 3 km nyanlegg) eller ved etablering av ny vei et

sted mellom Ramfjordmoen og gammelbrua (lengde i størrelsesorden 1,5 km). Dette vil kreve etablering av ny bru. Konstruksjoner er generelt svært kostbare å vedlikeholde, men særlig i områder som dette med ustabile grunnforhold. Dette alternativet, etablering av ny bru som krysser elva, vil komme i konflikt med vassdragsvern og andre forhold, og vil måtte utredes grundig separat.

Trafikk og parkering

Området ved Langmoen er i dag stengt for alminnelig ferdsel, slik at det kun er gående, syklende og skigåere som har kunnet benytte området. Tiltaket vil medføre økt trafikk til/fra skytebanen gjennom et i dag trafikkfritt område. Det vil være behov for tilrettelegging av parkering dimensjonert for at alle som skal bruke anlegget vil måtte kjøre bil.

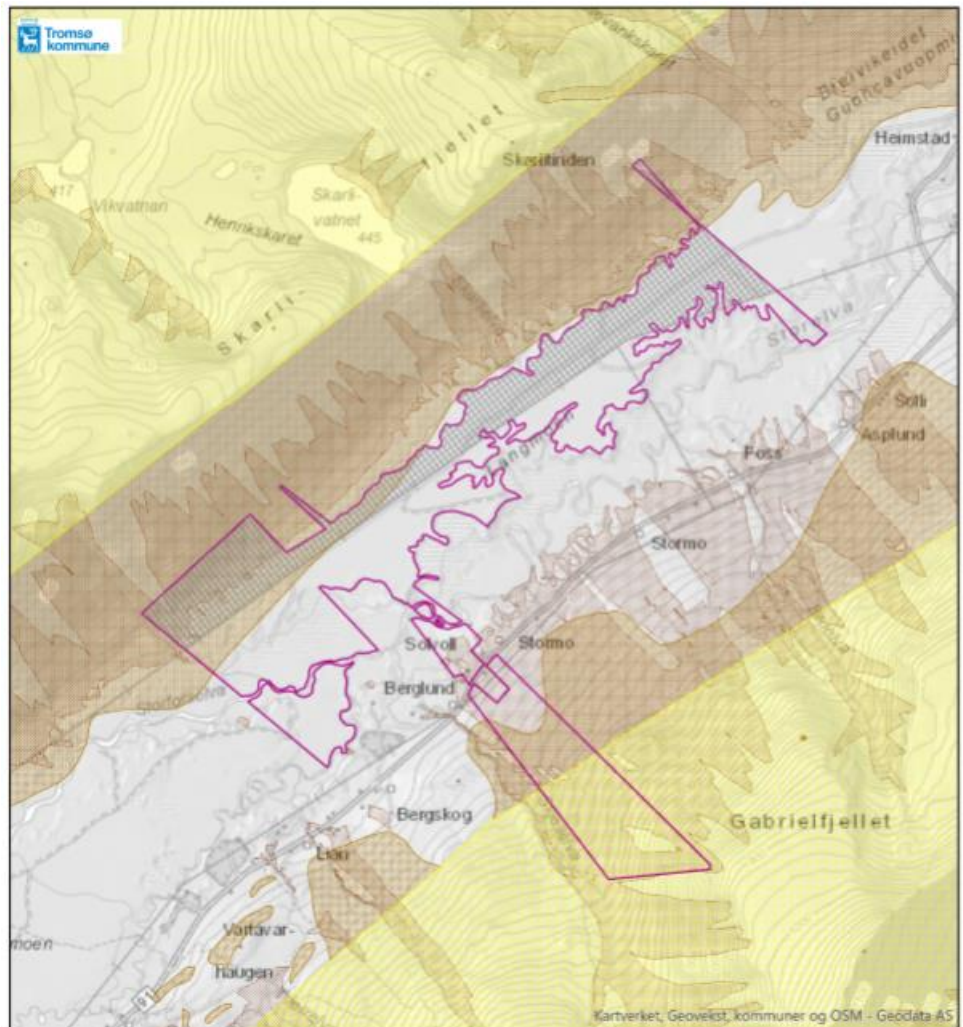
Støy

Kommuneplanens retningslinjer 18.4.6 Støyende virksomhet: «Etablering av ny støyende virksomhet eller utvidelse av slik virksomhet kan bare tillates der det er utarbeidet støysonekart som viser virksomhetens påvirkning på omgivelsene, med støyfaglig utredning som viser hvilke støyskjermende tiltak som eventuelt må iverksettes.»

[Veileder for planlegging av skytebaner](#) sier følgende: «Når støy fra skytevåpen treffer akustisk «harde» flater, kan støyen reflekteres, og i mange tilfeller kan refleksjonsstøyen bli høyere enn støyen som kommer direkte fra skytebanen. Refleksjonsstøy er vanskelig å beregne med noen særlig grad av presisjon, og det bør derfor generelt velges utforminger som gir minst mulig fare for refleksjonsstøy. Refleksjoner kan oppstå ved fjellflater, steiner, bygninger, skivestativer, skiveanlegg, og til og med fra trestammer

Breivikdalen er en U-dal, med bratte, høye fjell som vil vanskeliggjøre støysikring av skytebanen. Det vil måtte påregnes betydelig refleksjonsstøy. Dag Rieber i Dag Rieber AS skrev høsten 2019 i en e-post til Skytebaneutvalget at «...direktelyd løses, men refleksjonslyd er høyst usikker.»

	<p>Tromsø kommune er fra 01.01.2020 forurensningsmyndighet for støy fra sivile skytebaner. Etablering av et sentralt skytebaneanlegg vurderes å komme inn under støyende virksomhet. Bestemmelser om driftstid, støysoner og avbøtende tiltak vil fastsettes gjennom planarbeidet. Tiltakshaver vil være ansvarlig for utarbeiding av støysonekart med støyfaglig utredning og for gjennomføring av nødvendige støyskjermende tiltak. Både direkte støy og refleksjonsstøy må utredes. Påvirkningen på vilt, reindrift og friluftslivet må utredes. Få boliger vil bli direkte berørt av tiltaket.</p>
<p>Forurensninger, grunnforhold, overvann</p>	<p>Det fremgår av Veileder for planlegging av skytebaner at metallforurensning vil være en svært aktuell problemstilling. Skytebanen vurderes bygd i et område som består av gamle bremorener med elvepåvirkning som har tynnet jorden. Det må forventes at slik jord holder vann dårlig, noe som betyr at tungmetaller og annen forurensning uten avbøtende tiltak på sikt vil kunne havne i elva og miljøet rundt elva, enten ved at det transporteres med overvann eller ved at det filtreres ned i grunnen og ut i elva. Fylkesmannen i Troms og Finnmark er forurensningsmyndighet for grunnforurensning på sivile skytebaner. Det vil gjennom planarbeidet (arealplan/reguleringsplan) utformes bestemmelser med krav om nødvendige avbøtende tiltak for å hindre at forurenset overvann eller at metallforurensning/annen forurensning filtreres ned i grunnen og når inn i sikringssonen rundt vassdraget.</p>
<p>Samfunnssikkerhet</p>	<p>Hele arealet tiltenkt formålet på grunneiendom 30/84, 30/13 og 30/6, og store deler av 30/73, ligger i aktsomhetssonen for stein- og snøskred, utløpssone. Nyanlegg i utløpssone for skred betinger detaljert vurdering av grensen på stedet, og evt. sikringstiltak. Kartet nedenfor viser utløps- og utløpssoner for snøskred i området. Utgangspunkt for detaljvurdering av sikringsbehov.</p> <p>Dag Rieber i Dag Rieber AS skrev følgende til Skytebaneutvalget høsten 2019 om «grunneiendom 30/85, 86 og 73 innafor kraftledningen; Høyspentlinje: må trekke banen forbi denne mot fjellet; Sikkerhet kan løses; Støy: direktelyd løses, men refleksjonslyd er høyst usikker.»</p>

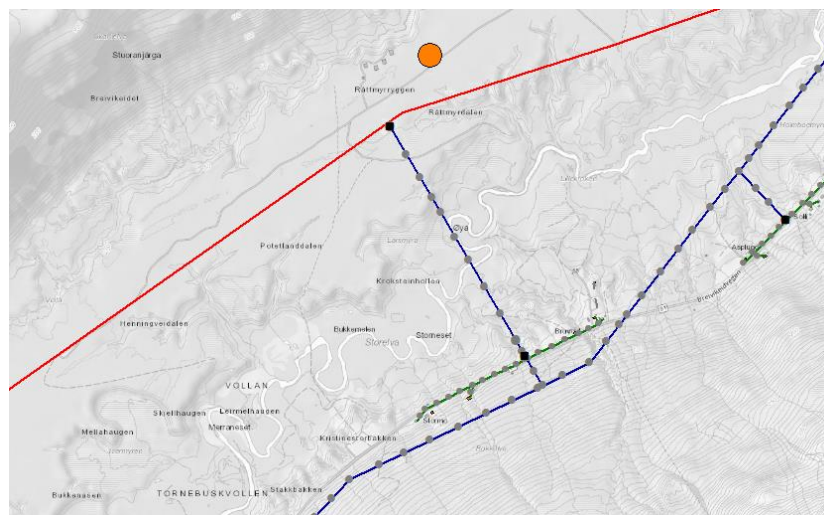
Breivikeidet / Langmoen, aktsomhet skred

Det går en høyspentlinje (rød linje i kartet nedenfor) som fører 66 kV gjennom området. Skyteretning er tenkt fra kraftlinjen mot fjellet. [DSB](#) sier følgende om skytebaner og høyspenningluftlinjer:

«Høyspenningluftlinjer skal ikke komme innenfor fastsatte sikkerhetsgrenser for en skytebane. For skytebaner er retningslinjer gitt i forskrift 1 juli 1988 nummer 548 om anlegg av, kontroll med og godkjenning av sivile skytebaner.»

Anlegget må plasseres slik at høyspentlinje er utenfor fastsatt sikkerhetsgrense for skytebane. Avstand og ev annen skjerming må avklares med Troms Kraft. Kostnader knyttet til et alternativ med å legge høyspenning i kabler i bakken vil være betydelige, og det er høyst usikkert om tillatelse vil bli gitt.

07 Konklusjon

En skytebane på Langmoen (Breivikeidet) vil komme i konflikt med reindrift, kulturminner og friluftsliv. Store deler av det foreslåtte arealet ligger innenfor utløpssonen for stein- og snøskred. Det er usikkert om det er mulig å løse utfordringer knyttet til refleksjonsstøy. Det er 25 boliger og 15 fritidsboliger innen 2 km av tiltaket som vil kunne påvirkes av støy. Det forventes å være høye ekstrakostnader ved etablering av et skytebaneanlegg på den foreslåtte lokaliseringen, knyttet til oppgradering, drift og vedlikehold av adkomstveg, skredsikring og refleksjonsstøy. Administrasjonens vurdering er at det er vil være svært krevende å realisere et sentralt skytebaneanlegg på Langmoen og anbefaler at man ikke går videre med denne lokaliseringen.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret

Vedlegg

Vedlegg 01. Gjennomgang av den enkelte grunneiendom